

Sygn. akt VI GC 576/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: asesor sądowy Barbara Golec

Protokolant: Justyna Leszczyńska

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2020 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy z powództwa K. K. (1)

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego(...)S.A. w W. na rzecz powoda K. K. (1) kwotę 1 984,00 zł (jeden tysiąc dziewięćset osiemdziesiąt cztery złote) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot:

- 1 000,00 zł od dnia 23 sierpnia 2018 r.,

- 984,00 zł od dnia 10 lipca 2018 r.;

2. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 490,30 zł (jeden tysiąc czterysta dziewięćdziesiąt złotych trzydzieści groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 917,00 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI GC 576/19

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym dnia 30 sierpnia 2018 r. powód K. K. (1) wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 1 984 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 października 2015 r., a od dnia 1 stycznia 2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, a także z kosztami procesu. Podniósł, że jako cesjonariusz dochodzi odszkodowania za skutki kolizji drogowej, której sprawca był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Na żadaną kwotę składały się: pozostała część odszkodowania z tytułu tzw. szkody całkowitej, które według powoda wynosiło 8 400 zł (pozwany wypłacił 7 400 zł) oraz niepokryte z odszkodowania koszty najmu samochodu zastępczego w kwocie 2 361,60 zł brutto (16 dni najmu przy stawce 120 zł netto za dobę, pozwany wypłacił 1 377,60 zł, uznając czas najmu) (k. 2-4).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 14 stycznia 2019 r. powództwo uwzględniono w całości (k. 48).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Zakwestionował wysokość żądanego przez powoda odszkodowania za uszkodzenie pojazdu oraz wysokość stawki za najem pojazdu zastępczego. Wskazał, że wartość pojazdu po zdarzeniu ustalił w oparciu o rezultat aukcji, a poszkodowany był poinformowany o możliwości organizacji najmu pojazdu zastępczego przez pozwanego (k. 55-59).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W wyniku zdarzenia z dnia 19 września 2015 r. uszkodzeniu uległ samochód marki V. (...) (nr rej. (...), rok produkcji (...)), którego właścicielem był E. Z.. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego - (...) S.A. w W.. Szkoda została zgłoszona pozwanemu w dniu 22 września 2015 r. Poszkodowany nie był podatnikiem podatku VAT. Szkodę zakwalifikowano jako tzw. szkodę całkowitą.

bezsporne

Umową zawartą dnia 22 września 2015 r. poszkodowany przelał na rzecz powoda K. K. (1) wierzytelność przysługującą mu z tytułu szkody z dnia 19 września 2015 r. m.in. rozliczenia szkody metodą kasacyjną, kosztów wypożyczenia samochodu zastępczego.

dowód: umowa cesji k. 8

Zgodnie z wyceną sporządzoną na zlecenie powoda wartość pojazdu przed szkodą wynosiła 10 700 zł, a wartość pojazdu po szkodzie – 1 300 zł. Według powoda, koszt naprawy pojazdu wyniósłby 25 848 zł brutto. Pozwany tytułem odszkodowania za szkodę w wymienionym pojeździe wypłacił poszkodowanemu kwotę 7 400 zł. Pozwany ustalił wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym na kwotę 10 800 zł, a wartość pojazdu po szkodzie, według wyniku aukcji - na kwotę 3 400 zł.

dowód: kalkulacja i wycena k. 13-23, kosztorys k. 25-32, 72-79, decyzja pozwanego k. 24 , 85-86, raport z wystawienia aukcji i zamknięcia k. 80-84

Pojazd w stanie uszkodzonym nie został zbyty w wyniku przeprowadzonej przez pozwanego aukcji.

bezsporne

Poszkodowany wynajmował od powoda samochód zastępczy O. (...) w okresie od dnia 22 września 2015 r. do dnia 7 października 2015 r. (16 dni). Stawka dobowo czynszu wynosiła 120 zł netto (147,60 zł brutto). Za cały okres najmu poszkodowany został obciążony czynszem w kwocie 2 361,60 zł brutto. Pojazd był niezbędny poszkodowanemu w celu dojazdu do pracy, gdyż pracował w systemie zmianowym i nie miał możliwości skorzystania z komunikacji miejskiej. Pozwany na podstawie decyzji z dnia 9 lipca 2018 r. wypłacił tytułem odszkodowania za najem kwotę 1 377,60 zł, uznając okres najmu 16 dni oraz weryfikując stawkę czynszu do kwoty 70 zł netto (86,10 zł brutto).

dowód: umowa najmu k. 10, faktura k. 9, specyfikacja do okresu wynajmu k. 11, oświadczenie k. 12, decyzja pozwanego k. 89

Koszty naprawy pojazdu przekraczałyby jego wartość rynkową, a jego naprawa była nieuzasadniona ekonomicznie. Wartość pojazdu przed szkodą wynosiła 10 700 zł, a wartość pozostałości po szkodzie wyliczona metodą stopnia uszkodzenia pojazdu wynosiła 1 900 zł. Różnica wartości pojazdu przed szkodą i po szkodzie wynosiła 8 800 zł.

dowód: opinia biegłego z zakresu motoryzacji k. 128-146, uzupełniająca opinia biegłego k. 167-168

Uszkodzony pojazd należał do klasy (...), a wynajęty kwalifikował się do segmentu (...). Stawki czynszu najmu pojazdów klasy(...)w miejscu zamieszkania poszkodowanego w 2015 r. wynosiły średnio 185 zł brutto za dobę za najem wynoszący od 16 dni do 30 dni,

a w przypadku najmu przez 1 dzień – 209 zł brutto. Stawki czynszu najmu pojazdów klasy (...) wynosiły natomiast 92 zł brutto za dobę za najem od 16 dni do 30 dni, a w przypadku najmu przez 1 dzień – 105 zł brutto

dowód: opinia biegłego z zakresu motoryzacji k. 128-146

Pismem z dnia 1 sierpnia 2018 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 1 000 zł tytułem uzupełniającego odszkodowania oraz kwoty 984 zł tytułem uzupełniającego odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Pismem z dnia 22 sierpnia 2018 r. pozwany odmówił wypłaty dalszego odszkodowania.

dowód: wezwanie do zapłaty k. 33-34, odpowiedź na wezwanie do zapłaty k. 87-88

Ustalając stan faktyczny oparto się na opinii biegłego z zakresu motoryzacji mgr inż. K. K. (2). Pozwany zarzucił biegłemu ustalenie wartości pojazdu w stanie uszkodzonym w drodze wyceny, podczas gdy wrak został wystawiony na platformie internetowej i jego wartość określa wynik aukcji. Biegły ustosunkował się do zastrzeżeń pozwanego i podał, że ustalił najbardziej prawdopodobną wartość pojazdu w stanie uszkodzonym. Stwierdził, że wartość pojazdu została ustalona w drodze aukcji jako najwyższa oferta (tj. 3 400 zł), a najniższa oferta wynosiła 400 zł, zatem średnia wartość pojazdu uszkodzonego na podstawie aukcji internetowej wynosiła 1 900 zł. W pozostałej części opinia nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało zasadniczo na uwzględnienie.

Podstawę prawną roszczenia stanowił przepis art. 822 § 1 k.c., który stwarza po stronie ubezpieczyciela obowiązek zapłacenia określonego w umowie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej odszkodowania za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, wobec której odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zgodnie z § 2 wymienionego przepisu, umowa obejmuje szkody będące następstwem przewidzianego w niej zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia. Przesłankami powstania odpowiedzialności odszkodowawczej ubezpieczyciela są zatem: zaistnienie zdarzenia, z którym umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wiąże odpowiedzialność odszkodowawczą ubezpieczającego lub ubezpieczonego (tj. zdarzenie ubezpieczeniowe), szkoda oraz adekwatny związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy szkodą a przedmiotowym zdarzeniem. Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) precyzuje szczegółowe podstawy i zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela (art. 9, art. 9a, art. 34, art. 36 ustawy).

W rozpoznawanej sprawie zdarzenie ubezpieczeniowe, odpowiedzialność pozwanego z umowy ubezpieczenia (...), legitymacja czynna powoda, kwalifikacja szkody w pojeździe i okres najmu pozostawały poza sporem. Spór koncentrował się wokół wysokości szkody w pojeździe oraz wysokości dobowej stawki najmu pojazdu zastępczego.

W myśl art. 361 § 2 k.c., w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Szkoda jest rozumiana jako utrata lub zmniejszenie aktywów, bądź powstanie lub zwiększenie pasywów osoby poszkodowanej. Przy ustaleniu szkody stosuje się ogólne zasady prawa odszkodowawczego, choć odszkodowanie należne od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej zawsze wypłaca się w pieniądzu. Zasadą jest całkowita kompensata doznanego uszczerbku, wykluczone jest jednak nieuzasadnione wzbogacenie się poszkodowanego. Stosownie do art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Normalny związek przyczynowy zachodzi wtedy, gdy w danym układzie stosunków i warunków oraz w zwyczajowym biegu rzeczy, bez zaistnienia szczególnych okoliczności, szkoda jest rezultatem typowym, w zwykłej kolejności rzeczy, a więc niebędącym rezultatem jakiegось zupełnie wyjątkowego zbiegu okoliczności.

Jednocześnie, świadczenie zobowiązanego polegające na przywróceniu stanu poprzedniego lub zapłaceniu kwoty odpowiadającej wartości takiego przywrócenia (kosztów naprawy samochodu) nie powinno przekraczać kosztów

celowych, ekonomicznie uzasadnionych. Gdy w konkretnych okolicznościach sprawy zostanie stwierdzony brak ekonomicznego uzasadnienia naprawienia szkody we wskazanym sposobie, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do innej formy odszkodowania. Polega ona na zapłaceniu kwoty wyrównującej uszczerbek majątkowy wyrażający się różnicą pomiędzy wartością samochodu przed i po uszkodzeniu. Typową sytuacją, w której tak trzeba będzie określić zakres obowiązku odszkodowawczego, jest taka, w której koszt naprawy samochodu wydatnie, znacznie, przekraczałby wartość samochodu przed wypadkiem. W takim wypadku przywrócenie stanu poprzedniego (wyłożenie kosztów takiego przywrócenia) pociągałoby za sobą dla poszkodowanego nadmierne koszty (art. 363 § 1 k.c.). Gdyby więc koszt naprawy samochodu był znacznie wyższy od wartości samochodu przed uszkodzeniem, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do kwoty odpowiadającej różnicy wartości samochodu sprzed i po wypadku. Takie ustalenie wysokości szkody („strat, które poszkodowany poniósł”) i sposobu jej naprawienia nie pozostaje w sprzeczności z zasadami określonymi

w art. 361 § 2 i 363 § 1 k.c., ani w art. 822 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2002 r., V CKN 903/00).

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym w dniu zdarzenia wynosiła 10 700 zł brutto, a koszty naprawy przekraczałyby wartość pojazdu. Stwierdzić zatem należy, że w sprawie zachodzi przypadek szkody całkowitej, a pozwany zobowiązany był wypłacić odszkodowanie w kwocie odpowiadającej różnicy wartości samochodu sprzed i po zdarzeniu. Z opinii biegłego sądowego wynika, że wartość pozostałości po szkodzie wynosiła 1 900 zł. Pozwany powinien więc wypłacić odszkodowanie w łącznej kwocie 8 800 zł, jednakże w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił jedynie kwotę 7 400 zł. Powodowi przysługiwało dalsze odszkodowanie w kwocie 1 400 zł, lecz dochodził w niniejszym postępowaniu niższej kwoty - 1 000 zł, którą w całości zasądzono.

Przechodząc do oceny zasadności roszczenia z tytułu najmu pojazdu zastępczego, przypomnieć trzeba, że ustalając wysokość szkody związanej z najmem samochodu zastępczego, pod uwagę należy wziąć co do zasady przeciętny koszt najmu pojazdu odpowiadającego klasą pojazdowi wynajętemu oraz – w okolicznościach sprawy – bezsporny okres uzasadnionego najmu pojazdu zastępczego.

Jeśli chodzi o stawkę czynszu najmu, zauważyć trzeba, że pozwany nie wykazał, by rzeczywiście zaproponował poszkodowanemu organizację najmu pojazdu zastępczego. Sam bowiem wpis w druku zgłoszenia szkody sporządzonym przez pozwanego nie stanowi wystarczającego dowodu. Co więcej, brak jest chociażby danych o wysokości stawki czynszu, akceptowanej przez pozwanego w razie najmu we własnym zakresie.

W tej sytuacji należało ocenić, czy stawka czynszu dochodzona przez powoda mieści się w granicach stawek rynkowych. Mając na uwadze stawki czynszu wskazane przez biegłego jako średnie rynkowe w razie najmu pojazdu w klasie pojazdu wypożyczonego (klasa (...)), stwierdzić pozostaje, że stawka powoda (147,60 zł brutto) nie jest rażąco wygórowana względem rynkowych (średnia za 1 dobę 105 zł brutto). Za punkt odniesienia przyjęto przy tym stawki najmu krótkoterminowego, bowiem w przypadku najmu po kolizji drogowej poszkodowany nie ma możliwości z góry wskazać okresu najmu pojazdu.

Mając na uwadze wskazaną wysokość stawki czynszu, a także bezsporny okres najmu pojazdu zastępczego wynoszący 16 dni, zasądzono na rzecz powoda kwotę 984 zł, co stanowi różnicę pomiędzy należnym odszkodowaniem (16 dni x 147,60 zł = 2 361,60 zł) a kwotą wypłaconą przez pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego (2 361,60 zł – 1 377,60 zł).

Mając powyższe na uwadze, zasądzono łącznie na rzecz powoda kwotę 1 984 zł. O odsetkach orzeczono zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c. i art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Wzięto przy tym pod uwagę, że świadczenia odszkodowawcze zakładu ubezpieczeń są terminowe, co oznacza, że zakład ubezpieczeń nie pozostaje w opóźnieniu co do kwot objętych decyzją, jeżeli poszkodowany po jej otrzymaniu lub wcześniej nie określił kwotowo swego roszczenia (zob. uzas. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 1999 r., III CKN 315/98). Odsetki ustawowe za opóźnienie zasądzono od kwoty 1 000 zł od dnia 23 sierpnia 2018 r., tj. następnego dnia po ustosunkowaniu się przez pozwanego do wezwania do zapłaty dalszego odszkodowania. Natomiast odsetki od odszkodowania za najem pojazdu tj. od kwoty 984 zł,

zasądzono od dnia 10 lipca 2018 r., tj. kolejnego dnia po wydaniu przez pozwanego decyzji w przedmiocie roszczeń z tytułu najmu. W pozostałym zakresie powództwo w zakresie odsetek należało oddalić.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 100 zd. drugie k.p.c. Powód jedynie nieznacznie uległ co do zgłoszonego żądania, zatem pozwany powinien zwrócić mu wszystkie poniesione przez niego koszty procesu w łącznej kwocie 1 490,30 zł, na którą składały się: 100 zł opłaty od pozwu, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 900 zł wynagrodzenia pełnomocnika oraz 473,30 zł wynagrodzenia biegłego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika wynikała z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.